

af det meget ærede Medlem for Æbeltoft (N. Neergaard), fordi jeg ikke var kommen frem med det. . . .

Formanden: Det var ikke noget heldigt Udtryk.

Fraenkel: Saa beder jeg det undskyldt . . . fordi jeg ikke var kommen frem med det og nogle andre Ting under Forhandlingen i Toldudvalget. Naa, det viste sig bagefter, at jeg *var* kommen frem med det der, men der vilde man heller ikke høre noget om det. Nu lader man endelig til at have faaet Kig paa denne Fabrik og være bleven klar over, at hvis man blev staaende paa det Standpunkt, som man har indtaget i Toldlovforslaget og under 2den Behandling overfor Fabrikken, vilde det føre til en af disse Katastrofer, som jeg saa godt forstaar, at Flertallet meget nødig ser. Man vil undgaa dem, for, som jeg sagde ved 2den Behandling, saadanne Katastrofer ere Beviser. Nu har man altsaa gjort lidt for Fabrikken, men det er, om jeg saa maa sige, nærmest teoretiske Indrømmelser, ikke Indrømmelser, der have en saadan praktisk Betydning, at denne omfattende Virksomhed vil kunne trives ved dem. Om Katastrofen alligevel vil indtræffe, eller om der vil blive en langsom Afdøen, om det vil blive et hensygnende Erhverv, er jeg ikke i Stand til at sige. Under alle Omstændigheder er det ganske umuligt at vide — og den ærede Ordfører ved det heller ikke — noget om; hvorvidt Fabrikken kan klare sig med de her gjorte Indrømmelser.

Hvor man saaledes faar Lejlighed til, som jeg har udtrykt det før, at komme ned under Overfladen af Ændringsforslagene, viser det samme sig, som viste sig ved Ændringsforslagene til 2den Behandling, og som maa vise sig paa alle Punkter, fordi der ikke gives Tid til nærmere Behandling, at der er saa store saglige Mangler, at man maa stille sig tvivlende og ængstelig overfor dette Forslag og Ændringsforslagene i det hele. Jeg vil derfor forholde mig overfor dem, som jeg forholdt mig ved 2den Behandling, jeg vil undlade at stemme.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) henvendte sig til mig om Fiskebollerne. Det har jeg nu svaret paa. Det ærede Medlems Kræfter syntes mig i øvrigt at være noget udtømte i Dag. Det undrer mig heller ikke efter de vældige Anstrengelser, han har under-

kastet sig i den senere Tid. Jeg skulde heller ikke have rørt videre ved det ærede Medlem, hvis han ikke netop i sit Foredrag havde fremsat en Bemærkning, som interesserede mig, den nemlig, at Socialdemokratiet endnu holdt paa sine Principper. Jeg har nu altid opfattet det saaledes, som om Socialdemokratiets Princip i første Linie var at hjælpe Arbejderne frem til en højere Levofod og i det hele løfte dem op til et højere Niveau. Jeg maa tilstaa, at naar jeg tænker paa de Ændringsforslag, der ere stillede fra den Side; har jeg sjældent set nogen i højere Grad gaa bort fra det, der skulde være deres egentlige Maal, end Socialdemokratiet under denne Ledelse har gjort. Og hvorfor? Ja, den ærede Ordfører for dette Parti har jo sin egen Maade at kæmpe paa. Han har en Metode, som nu er egen for ham, og som rimeligvis er begrundet i Naturanlæg hos ham, og som han derfor ikke behøver at tage Patent paa, da vist ingen kan gøre ham den stridig. Naar han f. Eks. staar her i Salen og dikterer til „Social-Demokraten“ eller skriver i „Social-Demokraten“ for at deklamere det op her i Salen, saa er det, hvad man i Kortspil kalder en Svikmølle, han har i Gang. Men Svikmøller ere nu ikke overalt paa deres rette Sted. Det kan ikke nytte noget, at Møllen er der, og det kan heller ikke nytte, at der er Vind, der maa ogsaa være noget at male paa den Mølle med al den Vind, og her har det ærede Medlem, saa vidt jeg kan se, faaet en Svikmølle i Gang, som alligevel neppe i Længden rigtig vil kunne gaa. Det ærede Medlem har nemlig, saaledes som den højtærede Finansminister saa overordentlig klart paaviste i et tidligere Foredrag, ganske svigtet de Principper, paa hvilke Socialdemokratiet tidligere stod ved Toldbehandlingen, og er gaaget over til nogle helt andre. Og hvorfor har det ærede Medlem svigtet disse Principper? Han har svigtet dem, fordi han vilde have en Svikmølle i Gang overfor Byarbejderne og Landarbejderne. Han vilde male dem sammen, og Landarbejderne have nu faaet den Indrømmelse, der laa i et frihandlersk Program fra Socialdemokratiets Ordførers Side. Men Byarbejderne have jo ogsaa faaet noget ved denne Lejlighed, de have faaet en anden Realitet. Den bestaar ikke saa meget i Billighed som i Arbejdsløshed. Det er godtgjort, at disse Ændringsforslag vilde have borttaget al Beskyttelse for 10,000 Arbejdere og væsentlig have nedsat Beskyttelsen for 10,000der andre Arbejdere. Det